

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	CATALUNYA
Municipi	TORTOSA
Direcció	
Edifici	Catedral de l'Assumpció de la Mare de Déu

Campanes desaparegudes

Nom	Tèrcia (refosa)
Localització	
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 0 Vora Altura del bronze kg
Fonedor	MARTÍNEZ, VICENT
Any fosa	1597
Descripció	
Fotos	0
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	
Data	

Nom	La Vedada (refosa)
Localització	
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 0 Vora Altura del bronze kg
Fonedor	MARTÍNEZ, VICENT
Any fosa	1597
Descripció	
Fotos	0
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	
Data	

Nom	La Córdula (refosa)
Localització	
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 118 Vora 13 Altura del bronze 90 Pes aproximat (en quilos)951 kg

Fonedor	BARBERÍ, HIJOS DE ESTEBAN
Any fosa	1941
Descripció	La campana portava una senzilla inscripció. A la part de fora, estava la marca de fàbrica "FUNDICION DE CAMPANAS / (Dues medalles) / H. DE E. BARBERI EN OLOT / MEDALLA DE ORO" mentre que a la part interior hi havia una creu. Així mateix posava "TORTOSA MCMXLI" "CORDULA CANDIDA". La campana unia dos noms de campanes diferents, la Còrdula i la Càndia, desaparegudes en la guerra civil.
Fotos	3
Tocs	
Conservació, manteniment	Esquerdada i refosa.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat.
Propostes	
Autors de la documentació	CALVETE HERNÁNDEZ, Pascual
Data	1991

Nom	Maria de la Cinta
Localització	
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 140 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)1589 kg
Fonedor	BARBERÍ, HIJOS DE ESTEBAN
Any fosa	1943
Descripció	
Fotos	1
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	QUIXAL SAN-ABDON, Josep Manuel
Data	13-03-2014

Campanes actuals

Nom	La Vedada
Localització	espadanya en la coberta
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 44 Vora 5 Altura del bronze 42 Pes aproximat (en quilos)49 kg
Fonedor	TRAVER, VALENTIN Y HERMANO

Any fosa	1894
Descripció	<p>La campana duu una senzilla inscripció en español "A SAN ANTONIO ABAD # EL GREMIO DE LABRADORES # " / " # TORTOSA # AÑO 1894"</p> <p>Al mig hi ha la marca de fàbrica, en monotip "VALENTIN TRAVER / Y HERMANO / FUNDIDORES", a la dreta una crucifixió gòtica, segurament procedent de la campana anterior. A la part interior hi ha una creu amb pedestal i a l'esquerra una Tau i una sargantana, signatura habitual dels fonadors del XVI i XVII, la qual cosa indicaria que la campana anterior tindria epigrafià gòtica, i seria fosa cap a 1550.</p> <p>Igualment el jou de fusta és molt més antic que la campana actual.</p>
Fotos	26
Tocs	No es toca
Conservació, manteniment	
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. No obstant caldria incloure específicament en l'Inventari General de Béns Mobles, tant la campana com el seu jou de fusta i la roda, per preservar elements molt més antics que la campana refosa.
Propostes	<p>Tot i que el mecanisme per brandar la campana no sigui gaire antic, sembla important conservar-lo, de manera que un cable d'acer es mogui de dalt a baix, de la mateixa manera com tocaven manualment els antics.</p> <p>En aquest cas, i després de restaurar tot el jou de fusta, preservant en allò que sigui possible totes les parts, fins i tot els caragols metàl·lics amb els límits que marqui la seguretat, i de reafirmar la roda de fusta, es podria instal·lar, de la mateixa manera que ho tenen les campanes a l'Hongria, un tub pel qual passi el cable, amb unes bobines i controlat per programa informàtic que desplaci el cable, sense impedir un possible toc manual.</p> <p>De cap manera s'ha de substituir el conjunt per una roda metàl·lica i un motor ordinari d'impulsos i encara menys la campana ha d'ésser dotada d'electromall extern.</p>
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	31-05-2005

Nom	Carilló del rellotge (A)
Localització	Sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 54 Vora 5 Altura del bronze 46 Pes aproximat (en quilos)91 kg
Fonedor	DE LINARES ORTIZ, CONSTANTINO (CARABANCHEL BAJO)
Any fosa	1940ca
Descripció	La campana té exclusivament la marca de fàbrica "FUNDICION / DE / CONSTANTINO DE LINARES ORTIZ" / (Corona de 2 x 2.5) / "PROVEEDORES DE LA R ^L CASA / MADRID CARABANCHEL BAJO" en la que cal interpretar l'abreviatura com "REAL", així com una creu a la part oposada.
Fotos	7
Tocs	Toc dels quarts, amb diverses melodies.
Conservació, manteniment	El mall exterior ha sigut parcialment tallat (la part de la bola) i substituït per un electromall.

Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat.
Propostes	<p>Es proposa la reubicació i reutilització de la campana, tot i mantenint el seu paper per la interpretació de melodies, la utilització com campana de repic i de volteig, recuperant el lloc de la campana "Còrdula" o "Racona", desapareguda en la guerra civil.</p> <p>En conseqüència la campana ha de netejar-se, per dins i per fora, per recuperar la sonoritat original.</p> <p>La campana s'ubicarà en un dels finestrals lliures, amb els eixos a nivell de les altres campanes, segons es proposa en el dibuix adjunt.</p> <p>Ha d'instal·lar-se amb jou de fusta, de característiques semblants a l'existent de la Vedada, especialment les que determinen la seua forma tradicional de tocar, però amb palanca de ferro en el braç.</p> <p>La campana ha de ser motoritzada amb un motor d'impulsos que permeti tant el volteig en els dos sentits (com ocorria amb el toc per mitjà de soga) com la detenció de la campana cap amunt entre toc i toc. Aquest motor i la seva roda corresponent, així com un electromall ràpid, per als repics i altres senyals, s'instal·laran a les 09, de manera que a les 03, com ara, es posi la palanca de volteig per a possibles tocs manuals.</p> <p>Igualment ha de ser dotada del batall corresponent, d'una grandària adequada o inclús quelcom menor, per a assegurar la seva conservació. El batall haurà de ser dotat de cables de seguretat, per a evitar la caiguda en casos de ruptura, fixat de manera que no colpegi al trencar-se, i que els cables tampoc danyen el bronze. De cap manera s'unirà a la batallera per mitjà d'una articulació rígida, ja que aquestes arranquen l'anella interior. L'articulació haurà de ser bastant elàstica de manera que el batall no reboti.</p> <p>Vistos els problemes de conservació deguts a les aus, seria convenient recular els suports dels eixos de manera que la campana pugui balancejar, i inclús voltejar, sense tocar una reixeta d'acer inoxidable i transparent tant als sons com a la visió, que s'instal·laria en totes les obertures de la sala, a nivell del mur exterior.</p>
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	31-05-2005

Nom	Carilló del rellotge (B)
Localització	Sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 59 Vora 6 Altura del bronze 54 Pes aproximat (en quilos) 119 kg
Fonedor	ROSES, HERMANOS (SILLA)
Any fosa	1940
Descripció	<p>La campana té diverses inscripcions, molt concises. En la part superior posa "MCMXL", és a dir (ANY) 1940.</p> <p>En el mig posa la marca de fàbrica "FUNDICION / DE / CAMPANAS / DE / ROSES H<u>N</u>OS / SILLA (VALENCIA)", una creu, un escut d'Espanya i un Cor de Jesús.</p> <p>En el mig peu posa únicament "FERNANDO BAU CARPI" que correspon al nom d'un dels fills dels donants de les campanes petites.</p>
Fotos	13
Tocs	Toc dels quarts, amb diverses melodies.
Conservació, manteniment	Els malls exteriors han sigut parcialment tallats (la part de la bola) i substituïts per un electromall.

Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat.
Propostes	<p>Es proposa la reubicació i reutilització de la campana, tot i mantenint el seu paper per la interpretació de melodies, la utilització com campana de repic i de volteig, recuperant el lloc de la campana "Naçarena" o "Portes", desapareguda en la guerra civil.</p> <p>En conseqüència la campana ha de netejar-se, per dins i per fora, per recuperar la sonoritat original.</p> <p>La campana s'ubicarà en un dels finestrals lliures, amb els eixos a nivell de les altres campanes, segons es proposa en el dibuix adjunt.</p> <p>Ha d'instal·lar-se amb jou de fusta, de característiques semblants a l'existent de la Vedada, especialment les que determinen la seua forma tradicional de tocar, però amb palanca de ferro en el braç.</p> <p>La campana ha de ser motoritzada amb un motor d'impulsos que permeti tant el volteig en els dos sentits (com ocorria amb el toc per mitjà de soga) com la detenció de la campana cap amunt entre toc i toc. Aquest motor i la seva roda corresponent, així com un electromall ràpid, per als repics i altres senyals, s'instal·laran a les 09, de manera que a les 03, com ara, es posi la palanca de volteig per a possibles tocs manuals.</p> <p>Igualment ha de ser dotada del batall corresponent, d'una grandària adequada o inclús quelcom menor, per a assegurar la seva conservació. El batall haurà de ser dotat de cables de seguretat, per a evitar la caiguda en casos de ruptura, fixat de manera que no colpegi al trencar-se, i que els cables tampoc danyen el bronze. De cap manera s'unirà a la batallera per mitjà d'una articulació rígida, ja que aquestes arranquen l'anella interior. L'articulació haurà de ser bastant elàstica de manera que el batall no reboti.</p> <p>Vistos els problemes de conservació deguts a les aus, seria convenient recular els suports dels eixos de manera que la campana pugui balancejar, i inclús voltejar, sense tocar una reixeta d'acer inoxidable i transparent tant als sons com a la visió, que s'instal·laria en totes les obertures de la sala, a nivell del mur exterior.</p>
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	31-05-2005

Nom	Santa Bàrbara (1)
Localització	Sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 60 Vora 7 Altura del bronze 55 Pes aproximat (en quilos)125 kg
Fonedor	GUILLEM, ANTONIO BELTRÁN
Any fosa	1824
Descripció	<p>La campana, probablement de recuperació després de la guerra civil, porta la següent inscripció, que combina el llatí i l'espanyol: "SANCTA BARBARA ORA PRONOBIS # MEHIZO # " / "ANTONIO # GVILLEM # ANO I824 # " que haurien d'haver escrit "PRO NOBIS" i "AÑO" i que es pot traduir com SANTA BÀRBARA PREGUE PER NOSALTRES - EM VA FER ANTONI GUILLEM (L'ANY) 1824. La primera part procedeix de la litania dels sants.</p> <p>Antonio GUILLEM és un fonedor del qual es coneixen campanes entre 1799 i 1824 al sud de Catalunya i al nord de la Comunitat Valenciana.</p>
Fotos	17
Tocs	Volteig amb motor continu - Repic amb electromall.

Conservació, manteniment	Anses serrades i campana foradada.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. No obstant seria convenient la inclusió específica en l'Inventari General del Patrimoni Cultural.
Propostes	<p>Es proposa la reubicació i reutilització de la campana, tot i mantenint el seu paper per la interpretació de melodies, la utilització com campana de repic i de volteig, recuperant el lloc de la campana "Prima", desapareguda en la guerra civil.</p> <p>En conseqüència la campana ha de netejar-se, per dins i per fora, per recuperar la sonoritat original.</p> <p>La campana s'ubicarà en un dels finestrals lliures, amb els eixos a nivell de les altres campanes, segons es proposa en el dibuix adjunt.</p> <p>Ha d'instal·lar-se amb jou de fusta, de característiques semblants a l'existent de la Vedada, especialment les que determinen la seua forma tradicional de tocar, però amb palanca de ferro en el braç.</p> <p>La campana ha de ser motoritzada amb un motor d'impulsos que permeti tant el volteig en els dos sentits (com ocorria amb el toc per mitjà de soga) com la detenció de la campana cap amunt entre toc i toc. Aquest motor i la seva roda corresponent, així com un electromall ràpid, per als repics i altres senyals, s'instal·laran a les 09, de manera que a les 03, com ara, es posi la palanca de volteig per a possibles tocs manuals.</p> <p>Igualment ha de ser dotada del batall corresponent, d'una grandària adequada o inclús quelcom menor, per a assegurar la seva conservació. El batall haurà de ser dotat de cables de seguretat, per a evitar la caiguda en casos de ruptura, fixat de manera que no colpegi al trencar-se, i que els cables tampoc danyen el bronze. De cap manera s'unirà a la batallera per mitjà d'una articulació rígida, ja que aquestes arranquen l'anella interior. L'articulació haurà de ser bastant elàstica de manera que el batall no reboti.</p> <p>Vistos els problemes de conservació deguts a les aus, seria convenient recular els suports dels eixos de manera que la campana pugui balancejar, i inclús voltejar, sense tocar una reixeta d'acer inoxidable i transparent tant als sons com a la visió, que s'instal·laria en totes les obertures de la sala, a nivell del mur exterior.</p>
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	31-05-2005

Nom	Carilló del rellotge (C)
Localització	Sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 65 Vora 6 Altura del bronze 55 Pes aproximat (en quilos)159 kg
Fonedor	ROSES, HERMANOS (SILLA)
Any fosa	1940
Descripció	<p>La campana té diverses inscripcions, molt concises. En la part superior posa "MCMXL", és a dir (ANY) 1940.</p> <p>En el mig posa la marca de fàbrica "FUNDICION / DE / CAMPANAS / DE / ROSES HNOS· / SILLA (VALENCIA)", una creu, un escut d'Espanya i un anagrama de Jesús.</p> <p>En el mig peu posa únicament "JOSE LUIS BAU CARPI" que correspon al nom d'un dels fills dels donants de les campanes petites.</p>
Fotos	6

Tocs	Toc dels quarts, amb diverses melodies.
Conservació, manteniment	Els malls exteriors han sigut parcialment tallats (la part de la bola) i substituïts per un electromall.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat.
Propostes	<p>Es proposa la reubicació i reutilització de la campana, tot i mantenint el seu paper per la interpretació de melodies, la utilització com campana de repic i de volteig, recuperant el lloc de la campana "Dels Quarts", desapareguda en la guerra civil.</p> <p>En conseqüència la campana ha de netejar-se, per dins i per fora, per recuperar la sonoritat original.</p> <p>La campana s'ubicarà en un dels finestrals lliures, amb els eixos a nivell de les altres campanes, segons es proposa en el dibuix adjunt.</p> <p>Ha d'instal·lar-se amb jou de fusta, de característiques semblants a l'existent de la Vedada, especialment les que determinen la seua forma tradicional de tocar, però amb palanca de ferro en el braç.</p> <p>La campana ha de ser motoritzada amb un motor d'impulsos que permeti tant el volteig en els dos sentits (com ocorria amb el toc per mitjà de soga) com la detenció de la campana cap amunt entre toc i toc. Aquest motor i la seva roda corresponent, així com un electromall ràpid, per als repics i altres senyals, s'instal·laran a les 09, de manera que a les 03, com ara, es posi la palanca de volteig per a possibles tocs manuals.</p> <p>Igualment ha de ser dotada del batall corresponent, d'una grandària adequada o inclús quelcom menor, per a assegurar la seva conservació. El batall haurà de ser dotat de cables de seguretat, per a evitar la caiguda en casos de ruptura, fixat de manera que no colpegi al trencar-se, i que els cables tampoc danyen el bronze. De cap manera s'unirà a la batallera per mitjà d'una articulació rígida, ja que aquestes arranquen l'anella interior. L'articulació haurà de ser bastant elàstica de manera que el batall no reboti.</p> <p>Vistos els problemes de conservació deguts a les aus, seria convenient recular els suports dels eixos de manera que la campana pugui balancejar, i inclús voltejar, sense tocar una reixeta d'acer inoxidable i transparent tant als sons com a la visió, que s'instal·laria en totes les obertures de la sala, a nivell del mur exterior.</p>
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	31-05-2005

Nom	Carilló del rellotge (D)
Localització	Sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 80 Vora 9 Altura del bronze 60 Pes aproximat (en quilos)296 kg
Fonedor	DE LINARES ORTIZ, CONSTANTINO (CARABANCHEL BAJO)
Any fosa	1940
Descripció	<p>La campana té diverses inscripcions, molt concises. En la part superior posa "JOAQUIN BAU CARPI MCMXL" i en el mig "SUENO EN DO" / (marca de fàbrica) "FUNDICION / DE / CONSTANTINO DE LINARES ORTIZ" / (Corona de 2 x 2.5) / "PROVEEDORES DE LA R^L CASA / MADRID CARABANCHEL BAJO".</p> <p>El nom correspon al Compte de Bau, un dels fills dels donants de les campanes petites.</p>
Fotos	12
Tocs	Toc dels quarts, amb diverses melodies.

Conservació, manteniment	El mall exterior ha sigut parcialment tallat (la part de la bola) i substituït per un electromall.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat.
Propostes	<p>Es proposa la reubicació i reutilització de la campana, tot i mantenint el seu paper per la interpretació de melodies, la utilització com campana de repic i de volteig, recuperant el lloc de la campana "Càndia", desapareguda en la guerra civil.</p> <p>En conseqüència la campana ha de netejar-se, per dins i per fora, per recuperar la sonoritat original.</p> <p>La campana s'ubicarà en un dels finestrals lliures, amb els eixos a nivell de les altres campanes, segons es proposa en el dibuix adjunt.</p> <p>Ha d'instal·lar-se amb jou de fusta, de característiques semblants a l'existent de la Vedada, especialment les que determinen la seua forma tradicional de tocar, però amb palanca de ferro en el braç.</p> <p>La campana ha de ser motoritzada amb un motor d'impulsos que permeti tant el volteig en els dos sentits (com ocorria amb el toc per mitjà de soga) com la detenció de la campana cap amunt entre toc i toc. Aquest motor i la seva roda corresponent, així com un electromall ràpid, per als repics i altres senyals, s'instal·laran a les 09, de manera que a les 03, com ara, es posi la palanca de volteig per a possibles tocs manuals.</p> <p>Igualment ha de ser dotada del batall corresponent, d'una grandària adequada o inclús quelcom menor, per a assegurar la seva conservació. El batall haurà de ser dotat de cables de seguretat, per a evitar la caiguda en casos de ruptura, fixat de manera que no colpegi al trencar-se, i que els cables tampoc danyen el bronze. De cap manera s'unirà a la batallera per mitjà d'una articulació rígida, ja que aquestes arranquen l'anella interior. L'articulació haurà de ser bastant elàstica de manera que el batall no reboti.</p> <p>Vistos els problemes de conservació deguts a les aus, seria convenient recular els suports dels eixos de manera que la campana pugui balancejar, i inclús voltejar, sense tocar una reixeta d'acer inoxidable i transparent tant als sons com a la visió, que s'instal·laria en totes les obertures de la sala, a nivell del mur exterior.</p>
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	31-05-2005

Nom	Carilló del rellotge (E)
Localització	Sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 95 Vora 9 Altura del bronze 80 Pes aproximat (en quilos)496 kg
Fonedor	ROSES, HERMANOS (SILLA)
Any fosa	1940
Descripció	<p>La campana té diverses inscripcions, molt concises. En la part superior posa "MCMXL", és a dir (ANY) 1940.</p> <p>En el mig posa la marca de fàbrica "FUNDICION / DE / CAMPANAS / DE / ROSES H<u>NOS</u> / SILLA (VALENCIA)", una creu, un escut d'Espanya i un monograma de Maria.</p> <p>En el mig peu posa únicament "JOAQUIN BAU Y ELISA CARPIO que correspon al nom dels donants de les campanes petites. Els seus fills Fernando, José Luis i Joaquin, figuren en les altres tres.</p>
Fotos	12

Tocs	Toc dels quarts, amb diverses melodies.
Conservació, manteniment	Els malls exteriors han sigut parcialment tallats (la part de la bola) i substituïts per un electromall.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat.
Propostes	<p>Es proposa la reubicació i reutilització de la campana, tot i mantenint el seu paper per la interpretació de melodies, la utilització com campana de repic i de volteig, recuperant el lloc de la campana "Naçarena" o "Portes", desapareguda en la guerra civil.</p> <p>En conseqüència la campana ha de netejar-se, per dins i per fora, per recuperar la sonoritat original.</p> <p>La campana s'ubicarà en un dels finestrals lliures, amb els eixos a nivell de les altres campanes, segons es proposa en el dibuix adjunt.</p> <p>Ha d'instal·lar-se amb jou de fusta, de característiques semblants a l'existent de la Vedada, especialment les que determinen la seua forma tradicional de tocar, però amb palanca de ferro en el braç.</p> <p>La campana ha de ser motoritzada amb un motor d'impulsos que permeti tant el volteig en els dos sentits (com ocorria amb el toc per mitjà de soga) com la detenció de la campana cap amunt entre toc i toc. Aquest motor i la seva roda corresponent, així com un electromall ràpid, per als repics i altres senyals, s'instal·laran a les 09, de manera que a les 03, com ara, es posi la palanca de volteig per a possibles tocs manuals.</p> <p>Igualment ha de ser dotada del batall corresponent, d'una grandària adequada o inclús quelcom menor, per a assegurar la seva conservació. El batall haurà de ser dotat de cables de seguretat, per a evitar la caiguda en casos de ruptura, fixat de manera que no colpegi al trencar-se, i que els cables tampoc danyen el bronze. De cap manera s'unirà a la batallera per mitjà d'una articulació rígida, ja que aquestes arranquen l'anella interior. L'articulació haurà de ser bastant elàstica de manera que el batall no reboti.</p> <p>Vistos els problemes de conservació deguts a les aus, seria convenient recular els suports dels eixos de manera que la campana pugui balancejar, i inclús voltejar, sense tocar una reixeta d'acer inoxidable i transparent tant als sons com a la visió, que s'instal·laria en totes les obertures de la sala, a nivell del mur exterior.</p>
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	31-05-2005

Nom	La Córdula Càndia (2)
Localització	Sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 119 Vora 12 Altura del bronze 110 Pes aproximat (en quilos)976 kg
Fonedor	PORTILLA, HERMANOS (GAJANO)
Any fosa	1995

Descripció	<p>La campana porta la inscripció de la campana anterior, en la part superior: " # CORDULA CANDIDA + TORTOSA MCMXLI # " .</p> <p>Es torna a repetir l'error, ja que antigament la "Còrdula" i la "Càndia" no sols eren dues campanes, més aviat petites (la primera i la quarta, de menor a major, d'un conjunt de set campanes) sinó que la campana mitjana, com és aquesta, s'anomenava "L'Agustina".</p> <p>En el medi està, a la part de fora, una Immaculada) i baix el text de la donació "REFOSA PEL / CLUB DE LEONES / TORTOSA 1995" A la dreta està la marca de fàbrica en monotip (campana) / "Hnos / Portilla / GAJANO / CANTABRIA") i baix la signatura manuscrita del fonedor " # Abel Portilla # / Me Fecit / N° 42 - 95".</p> <p>A la part interior hi ha una creu amb pedestal i a l'esquerra una custòdia.</p>
Fotos	16
Tocs	Volteig amb motor continu - Repic amb electromall.
Conservació, manteniment	<p>Mal orientada (creu cap a dintre).</p> <p>La campana repeteix la instal·lació prèvia, realitzada per l'anterior generació dels PORTILLA, tot i que conservant les anses, amb molts dels seus defectes que deformen el so de la campana: jou metàl·lic, eixos molt rebaixats, campana excessivament equilibrada que volta amb una minúscula roda dentada.</p>
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat.
Propostes	<p>Es proposa la utilització com campana de repic i de volteig, recuperant el lloc de la campana "Agustina", desapareguda en la guerra civil.</p> <p>Ha d'instal·lar-se amb jou de fusta, de característiques semblants a l'existent de la Vedada, especialment les que determinen la seua forma tradicional de tocar, però amb palanca de ferro en el braç.</p> <p>La campana ha de ser motoritzada amb un motor d'impulsos que permeti tant el volteig en els dos sentits (com ocorria amb el toc per mitjà de sogà) com la detenció de la campana cap amunt entre toc i toc. Aquest motor i la seva roda corresponent, així com un electromall ràpid, per als repics i altres senyals, s'instal·laran a les 09, de manera que a les 03, com ara, es posi la palanca de volteig per a possibles tocs manuals.</p> <p>Igualment ha de ser dotada del batall corresponent, d'una grandària adequada o inclús quelcom menor, per a assegurar la seva conservació. El batall haurà de ser dotat de cables de seguretat, per a evitar la caiguda en casos de ruptura, fixat de manera que no colpegi al trencar-se, i que els cables tampoc danyen el bronze. De cap manera s'unirà a la batallera per mitjà d'una articulació rígida, ja que aquestes arranquen l'anella interior. L'articulació haurà de ser bastant elàstica de manera que el batall no reboti.</p> <p>Vistos els problemes de conservació deguts a les aus, seria convenient recular els suports dels eixos de manera que la campana pugui balancejar, i inclús voltejar, sense tocar una reixeta d'acer inoxidable i transparent tant als sons com a la visió, que s'instal·laria en totes les obertures de la sala, a nivell del mur exterior.</p>
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	31-05-2005

Nom	Maria de la Cinta (3)
Localització	Sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 173 Vora 17 Altura del bronze 130 Pes aproximat (en quilos)2998 kg

Fonedor	ROSES, HERMANOS (SILLA)
Any fosa	1952
Descripció	<p>La campana, una de les majors de volteig, porta diverses inscripcions, en llatí i en espanyol. Al mig duu, a la part exterior, una creu. A la part dreta hi figura una marca de fàbrica, monotip, que no correspon als fonadors (HERMANOS ROSES de SILLA) sinó a l'empresa que probablement va instal·lar el conjunt del rellotge i campanes "TALLERES / Cronos / ROQUETAS / (TARRAGONA)". A la part interior posa "TORTOSA / REFUNDIDA EL AÑO MCMLII" mentre que a l'esquerra hi ha un monograma de Maria.</p> <p>En la part inferior hi ha la dedicatòria en llatí: "MARIA A CINGULO" / "F. XAVERIUS BAU, M. A MERCEDE BLASI CONSORTES EORUMQUE FILII MAGNIFICE ME DONARUNT. ANNO DOMINI MCMXLII. ## " que es pot traduir com MARIA DE LA CINTA. FRANCESC XAVIER BAU I MARIA DE LA MERCÈ BLASI, ESPOSOS I ELS SEUS FILLS EM VAN DONAR ESPLÈNDIDAMENT.</p> <p>La campana anterior fou fosa en 1943 i no pas en 1942 com indica aquesta.</p>
Fotos	35
Tocs	Batallades amb l'electromall.
Conservació, manteniment	<p>Campana trepanada i sense anses. Vist el jou, fet pels fonadors, segurament la campana fou dotada de trepants des del principi, com innovació tècnica (tot i que molt negativa des del punt de vista acústic).</p> <p>La campana conserva el motor de vol continu, però roman fixada i sols es toca amb l'electromall.</p> <p>No obstant el seu volum, i degut a l'excessiu equilibri del jou, aquesta campana, si voltés, aportaria un esforç lateral mínim al campanar, inferior al centenar de quilos per suport. Segurament la campana anterior estava molt més desequilibrada, i tampoc feia malbé l'edifici.</p>
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat.
Propostes	<p>Es proposa la utilització com campana de repic i de volteig, recuperant el lloc de la campana major.</p> <p>Ha d'instal·lar-se amb jou de fusta, de característiques semblants a l'existent de la Vedada, especialment les que determinen la seua forma tradicional de tocar, però amb palanca de ferro en el braç.</p> <p>La campana ha de ser motoritzada amb un motor d'impulsos que permeti tant el volteig en els dos sentits (com ocorria amb el toc per mitjà de sogà) com la detenció de la campana cap amunt entre toc i toc. Aquest motor i la seva roda corresponent, així com un electromall ràpid, per als repics i altres senyals, s'instal·laran a les 09, de manera que a les 03, com ara, es posi la palanca de volteig per a possibles tocs manuals.</p> <p>Igualment ha de ser dotada del batall corresponent, d'una grandària adequada o inclús quelcom menor, per a assegurar la seva conservació. El batall haurà de ser dotat de cables de seguretat, per a evitar la caiguda en casos de ruptura, fixat de manera que no colpegi al trencar-se, i que els cables tampoc danyen el bronze. De cap manera s'unirà a la batallera per mitjà d'una articulació rígida, ja que aquestes arranquen l'anella interior. L'articulació haurà de ser bastant elàstica de manera que el batall no reboti.</p> <p>Vistos els problemes de conservació deguts a les aus, seria convenient recular els suports dels eixos de manera que la campana pugui balancejar, i inclús voltejar, sense tocar una reixeta d'acer inoxidable i transparent tant als sons com a la visió, que s'instal·laria en totes les obertures de la sala, a nivell del mur exterior.</p>
Autors de la documentació	QUIXAL SAN-ABDON, Josep Manuel

Data	13-03-2014
-------------	------------

Información completa: [Catedral de l'Assumpció de la Mare de Déu - \(CATALUNYA\)](#)

PDF (16-06-2026)